

Τίτλος πρωτοτύπου: Jean-Baptiste Molière, Tartuffe

Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΗΣ ΣΕΙΡΑΣ
ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΡΙΑ ΛΑΖΟΥ

Αναγορεύεται χωρίς την έγγραφη άδεια του εκδότη κάθε είδους ανατύπωση ή δημοσίευση μέρους ή όλου του κειμένου καθώς και της μακέτας χωρίς την έγγραφη συγκατάθεση του ζωντανού. Οποιαδήποτε παρουσίαση του έργου στο Θέατρο, Ραδιόφωνο, Τηλεόραση κ.λπ., επιτρέπεται μόνον ύστερα από έγγραφη έγκριση του μεταφραστή.

Copyright: ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Κ. ΛΑΖΟΣ
Ασκληπίου 3 - Αθήνα
Βαλχλείδη 8 - Γιάννινα

ΜΟΛΙΕΡΟΥ

Ο ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ

Μετάφραση
Α. ΑΛΕΞΑΚΗΣ

Έκδόσεις «Δαδώνη»
Αθήνα - Γιάννινα
1986

Τίτλος πρωτοτύπου: Jean-Baptiste Molière, Tartuffe

Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΗΣ ΣΕΙΡΑΣ
ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΡΙΑ ΛΑΖΟΥ

Αναγορεύεται χωρίς την έγγραφη δόχεια του εκδότη κάθε είδους ανατί-
τωση ή δημοσίευση μέρους ή όλου του κειμένου καθώς και της μακέτας
χωρίς την έγγραφη συγκατάθεση του ζυγιάφου. Οποιαδήποτε παρούσα
ση του έργου στο Θέατρο, Ραδιόφωνο, Τηλεόραση κ.λπ., επιτρέπεται
μόνον ύστερα από έγγραφη έγκριση του μεταφραστή.

Copyright: ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Κ. ΛΑΖΟΣ
Ασκληπιού 3 – Αθήνα
Βαχχελίδη 8 – Γάλλιννα

ΜΟΛΙΕΡΟΥ

Ο ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ

Μετάφραση
Α. ΑΛΕΞΑΚΗΣ

Έκδόσεις «Δωδώνη»
Αθήνα — Γάλλιννα
1986

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Κα ΠΕΡΝΕΑ:	μητέρα του Ορχόν
ΟΡΓΚΟΝ:	σύζυγος της Ελμίρας
ΕΑΜΙΡΑ:	σύζυγος του Ορχόν
ΔΑΜΙΣ:	γιος του Ορχόν
ΜΑΡΙΑΝΑ:	κόρη του Ορχόν, ερωτευμένη με τον Βαλέριο
ΒΑΛΕΡΙΟΣ:	ερωτευμένος με τη Μαριάννα
ΚΛΕΑΝΘΗΣ:	κουνιάδος του Ορχόν
ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ:	ψευδοθεοφοβούμενος
ΝΤΟΡΙΝΑ:	θεραπωνίδα της Μαριάννας
Κος ΠΑΣΤΡΙΚΟΣ:	δικαστικός κλητήρας
ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ	
ΣΦΗΝΑ:	υπηρέτρια της κας Περνέα

Η δράση του έργου διαδραματίζεται στο Παρίσι.

ΠΡΑΞΗ ΠΡΩΤΗ

1η ΣΚΗΝΗ

Κα Περνέα και Σφήνα, Ελμίρα, Μαριάννα, Ντορίνα, Δάμις, Κλεάνθης.

Κα ΠΕΡΝΕΑ: Κουνήσου, Σφήνα! Γρήγορα! Αντ' όλοους να γλιτώσω!

ΕΑΜΙΡΑ: Μα πώς να σας προλάβουμε, όταν τρέχετε τόσο!

Κα ΠΕΡΝΕΑ: Δεν είν' ανάγκη, νόφη μου, έβρα καλά το δρόμο κι οι τόσες τσιρκιμένες σας μου προκαλούνε τρόμο!

ΕΑΜΙΡΑ: Χρές μας. Μα για πείτε μου, τι έγινε, Μητέρα, κι αμέσως μόλις ήρθατε, φεύγετε αποδώ πέρα;

Κα ΠΕΡΝΕΑ: Τι έγινε; Έγινε πώς είναι αδύνατο να μείνω παραπάνω μέσα σ' αυτή τη χάβρα όπου κανέννας δε δίνει δεκάρα να μ' ευχαριστήσει. Μάλιστα, νόφη μου! Το είδα με τα μάτια μου: ό,τι κι αν σας ορμήνεψα, όλοι σας χάνετε τ' ανάτροδο, ο σεβασμός έχει πάει περίπατο, κι ο καθέννας σας, ξετόπιωτα, λείει το μακρύ του και το κοντό του, σαν να 'μαστε μες στην αυλή του βασιλιά Πετώτου!

ΝΤΟΡΙΝΑ: Κι, αν....

Κα ΠΕΡΝΕΑ: Άκουσε, συ, και βάλε το καλά μες στο μυαλό σου, πώς δεν είσαι παρά μια δούλα φλύαρη και γλώσσου. Παντού μου 'χεις χλωμένη την ουπίτσα σου, και δε συμβαίνει τίποτα που να μην πεις το λογάκι σου.

ΔΑΜΙΣ: Μα...

Κα ΠΕΡΠΕΝΑ: Εσύ, εγγονέ μου, είσαι βλάκας. Ναι, με περικεφαλαία! Στο λέω και στο υπογράφο. Κι έχω πει χίλιες φορές στο γιο μου, και πατέρα σου, πως οι τρόποι σου δείχνουν πολύ κακή ανατροφή, και πως το δίχως άλλο θα τον βάλεις σε μεγάλους μπενάδες.

ΜΑΡΙΑΝΑ: Νομίζω...

Κα ΠΕΡΠΕΝΑ: Αι Να κι η αδελφή του, η χαμηλοβλεπούσα, που μας κάνει τη φρόνιμη και τη σιγανή! Μα το σιγανό ποτάμι να φοβάσαι! Και μου φαίνεται, σουσουράδα μου, πως η δική σου η φωλίτσα δεν είναι καθόλου καθαρή.

ΕΜΜΠΑ: Μα Μητέρα...

Κα ΠΕΡΠΕΝΑ: Όσο για σένα, νύφη μου, κι ας μην το κακοπάρεις, τα φερσίματά σου είναι τέτοια, που μόνο το κακό παράδειγμα μπορείς να τους δώσεις. Η συμπεριφορά της μακαρίτισσας της μητέρας τους ήταν ολόκληρα διαφορετική. Εσύ μου πηγαινόρχεσαι ντυμένη σαν περιχρητέσσα και γίνομαι άνω κάτω με τις τρελές στατάδες σου, γιατί, στο κάτω - κάτω, τόσα στολίσια, νύφη μου, ποτέ δεν έχουν θέση σ' αυτή που μόνο του άντρα της νοιάζεται για ν' αρέσει.

ΚΑΛΕΑΝΘΗΣ: Μα επιτέλους, Κυρία...

Κα ΠΕΡΠΕΝΑ: Ωι Κύριε αδελφέ της!

Εσάς πολύ σας αγαπώ, σας σέβομαι, σας εκτιμώ, μα αν στη θέση ήμουνα του άντρα της, του γιού μου, σπάνια θα διαβαίνατε την πόρτα του σπιτιού μου. Αλίμονο στον τίμιο άνθρωπο που θ' άκουγε και θα πίστευε τα κηρύγματά σας για το πως πρέπει να ζούμε!

Ίσως μιλάω απότομα, μα έτσι συνηθίζω. Λέω ό,τι έχω μέσα μου, δεν τα κλωθογυρίζω.

ΔΑΜΙΣ: Ο σίδη Ταρτούφος, βέβαια, αυτός είν' άλλο πράγμα...

Κα ΠΕΡΠΕΝΑ: Εκείνος είναι άνθρωπος του Θεού κι όλοι σας έχετε χρέος να τον σεβόσαστε... Μου είναι αδιανόγητο να βλέπω να τον

κατατρέχει ένας ζεβζέκης σαν και του λόγου σου. Γινομαι έξω φρενών!

ΔΑΜΙΣ: Πώς; Ν' αφήσω δηλαδή να μου καθίσει στο σβέρο αουτός ο Ιούδας; Να τον αφήσω να κάνει κουμάντο εδώ μέσα έτσι που να μην μπορούμε ούτε ένα χωρατό να πούμε χωρίς την άδειά του;

ΝΤΟΡΙΝΑ: Αν κάτσεις και τον ακούσεις και δώσεις βάση σ' αυτά που λέει, εμείς, ό,τι και να κάνουμε αυτός έγκλημα το βρίσκει. Γιατί παντού παραμονεύει και τίποτα δεν του ξεφεύγει.

Κα ΠΕΡΠΕΝΑ: Ό,τι και να σας λέει, καλά είναι ειπωμένο. Αγωνίζεσαι για να σας φέρει στην οδό της σωτηρίας, και απορώ πως δεν κατάφερε ακόμη ο γιος μου να σας κάνει να τον αγαπήσετε.

ΔΑΜΙΣ: Ε όχι! Πάει πολύ! Ούτε πατέρα, ούτε καμιά άλλη δύναμη στον κόσμο δε θα μπορούσε ποτέ να με αναγκάσει να τον δω με καλό μάτι. Θα πρόδωνα την καρδιά μου αν μιλούσα διαφορετικά. Μόνο τους τρόπους και τα φερσίματά του να βλέπω, με πιάνουν τα διαόδια μου. Και σίγουρα καμιά μέρα, θα τον αρπάξω, τον μασκαρά, και θα κανονίσουμε αλυσιακά τους λογαριασμούς μας.

ΝΤΟΡΙΝΑ: Είναι να μη σκανταλίζεσαι κανείς βλέποντας πως ένας άγνωστος έρχεται ξαφνικά εδώ μέσα και μας θρονιάζεται, φίλε μου, του καλού καιρού; Τι ήτανε; Ένας ψωιδάρας, ένας ξυπόλυτος, ένας κουρελής! Και τώρα πήρε τέτοιο τουπέ που σε όλα έχει να πει το λογάκι του, λες κι είναι τάχα μου αυτός το αφεντικό.

Κα ΠΕΡΠΕΝΑ: Αμήν και πόσει! Όλα θα πήγαιναν καλύτερα σ' αυτό το σπίτι αν το κάθε τι γινότανε σύμφωνα με τις θεόπνευστες συμβουλές του.

ΝΤΟΡΙΝΑ: Εσείς, μες στο μυαλό σας, τον έχετε για άγιο. Ε, λοιπόν, εγώ πιστεύω πως όλα του τα καιώματα άλλο δεν είναι παρά υποκρισία.

Κα ΠΕΡΠΕΝΑ: Ακούστε γλώσσα!

ΝΤΟΡΙΝΑ: Και θα 'θελα μεγάλες εγγυήσεις για να δώσω μπέσα

σ' αυτόν και στον Δορβάν, τον υπηρέτη του.

Κα ΠΕΡΝΕΑ: Ο υπηρέτης, τι είναι κατά βάθος, αυτό δεν το ξέρω. Ο αφέντης του όμως, το εγγυώμαι, είναι άνθρωπος του Θεού. Εσείς όλοι, άλλο δεν κάνετε παρά να τον βρίζετε και να τον κακολογείτε γιατί σας ξεσκεπάζει και σας τα λέει κατάνυκτα. Η αμαρτία του κόσμου τον εξοργίζει και μόνη του φροντίδα είναι να προφυλάξει τα δικαιώματά της Επουρανό Βασιλείας.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Ναι; Και τότε γιατί τώρα τώρα δεν αφήνει άνθρωπο να πατήσει το πόδι του στίβι μας; Τι την πειράζει την Επουρανό Βασιλεία μια καθωστρέπτει επίσκεψη και κάθεται αυτός και μας ξεκουφάνει με τις αγριοφωνάρες του; Ε;

Αλλά εγώ ξέρω του κακού πού είν' η αφετηρία και σας τη λέω ορθά κορτά: Ζηλεύει την Κυρία.

Κα ΠΕΡΝΕΑ: Σιωπή! Κι άλλη φορά να προσέχεις τις κουβέντες σου! Μήπως τάχα είναι ο μόνος που έχει να λέει γι' αυτές τις επισκέψεις; Όλα αυτά τα ατέλειωτα σούστα φέρτα, οι άμαξες που ξημεροβραδιάζονται μπροστά στην πόρτα σας και τα λουφούσια των λακέδων που αναστατώνουν τη γειτονιά χτυπάνε πολύ άσχημα στο μάτι. Εγώ, μπορεί να πιστεύω πως κατά βάθος δε συμβαίνει τίποτα, μα ο κόσμος το 'χει τούμπανο κι αυτό είναι κακό.

ΚΛΕΑΝΘΗΣ: Αφήστε τον καθένα τους να λέει ό,τι θέλει.

Για τις συκοφαντίες τους δεν πρέπει να μας μέλει.

Και θα 'ταν κρίμα απ' το Θεό αν τέτοιες φλυαρίες Μπορούσαν να διαλύσουν τις πιο καλές φιλίες.

Κι ακόμη, αν ήταν μπορετό να γίνει αυτό που λέετε, πιστεύετε ότι θα μπορούσατε να χλείσετε το στόμα του ενός και του άλλου; Μάθετε ότι τίποτα δεν μπορεί να σταματήσει την κακολώσασιά και ότι το μόνο που μας μένει να κάνουμε είναι να ζούμε μια ζωή φρόνιμη και ενάρετη χωρίς να δίνουμε δεκάρα για το τι λένε γύρω μας.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Και ποιος μας κακολογεί, παρακαλώ; Μήπως η γει-

τόνισσά μας, η Δάφνη, κι ο προκομμένος ο άντρας της; Δεν κοιτάνε τα χάλια τους, λέω γιου, μόνο τους μάρανε το τι κάνει ο ένας κι ο άλλος. Αυτοί οι δυο άλλο δεν ξέρουν παρά να στυναιούν. Κι έτσι και τους φανεί πως είδαν κάποιους να γλυκοκοιτάζονται, τρέχουν αιμέσως και το χάνουν τούμπανο στη γειτονιά, πως τάχα μου ανακάλυψαν τέρατα και σημεία. Με κάτι τέτοια προσταθούνε να σκεπάσουν τις δικές τους τις πομπές: «Εμείς, σου λέει, τι χάνουμε! Αυτούς εκεί να δέττει!» Έτσι ελπίζουν να φορτώσουνε στην ξένη χαμπούρα όσα τους σέρνει — και με το δικιο της — η κοινωμία. Κι αυτοί, μάθες, να βγούνε λάδι.

Κα ΠΕΡΝΕΑ: Οχ' αυτά, εγώ τ' ακούω βερεσέ. Και σας φέρνω για παράδειγμα την Οράντη: έχει απερωσεί τη ζωή της στο Θεό, κι όλος ο κόσμος ξέρει πως είναι τύπος και υπογαμιάς. Ε, λοιπόν, η γυναίκα αυτή δεν τα εγκρίνει καθόλου όλα τ' ατέλειωτα πήγαν' ένα μέσα σ' αυτό το στίβι.

Κι αυτά που λέω, τ' άκουσα, δεν είναι παραμύθια!

ΝΤΟΠΙΝΑ: Παράδειγμα που βρήκατε και σεις, μα την αλήθεια!

Δε λέω, ζει ενάρετα, πάνω στα θεία αγνάδια...

Μα όσα δε φτάνει η αλητού τα κάνει χρειαστάρια.

Πόσο την καλεί η απετή, μόνο αυτή το ξέρει.

Για τα παιγνίδια του έρωτα, κάποτε, ήταν ξεφτέρι.

Τα τώρα, στα γεράματα, σου λέει «Τι να κάνω;»,

μα τώρα, στα γεράματα, σου λέει «Τι να κάνω;»,

παράτησε τα εγκόσμια, βάλθηκε να αγιάσει,

και τα εβησμένα καλά της πασχίζει να σκεπάσει.

Ε, βέβαια! Σαν βλέπουμε πως πέρασε η μποριά τους,

όλας οι πρώην καλλονές τραβάνε τα μαλλιά τους,

κι άλλη, μέσα στο χάλι τους, δε βρίζουν σωτηρία

παρά να σου χαμάνονται πως είν' η Οσία Μαρία.

Κάηκες αν στα νύχια τους μπορέσουν και σ' απτάξουν:

για το δικό σου το καλό, θα σε κατασταπαξούν.

Για την αγάπη του Θεού, που, τάχα μου, δουλεύουν,

καρφάκι δεν τους καίγεται. Ατλούστατα, ζηλεύουν!
Και δεν μπορούν να ανεχτούν να βλέπουν πως μια άλλη
χάϊεται όσα χάρηκαν κι αυτές σαν είχαν κάλλη.

Κα ΠΕΡΠΕΑ: Ορίστε! Καμαρώστε την!... Πάψε, επιτέλους! Φτά-
νει!

Έτσι κι αρχίσει να μιλά, η γλώσσα της ροδάνι!

Και όλοι τους την έχρουνε μη στάξει και μη βρέξει!

Μα ήθε η ώρα μου, θαρρώ, να πω κι εγώ μια λέξη:

Και πρώτα πρώτα έχω να σας πω ότι σοφά έπραξε ο γιος μου
και έφερε εδώ μέσα τον άγιο αυτόν άνθρωπο. Ο Θεός τον έστειλε
για να σας φέρει το φως της αληθείας και πρέπει να τον υπακού-
τε τυφλά αν θέλετε να κερδίσετε τη σωτηρία της ψυχής σας.
Γιατί ποτέ του δεν επειμβαίνει και δεν κάνει παρατήρηση αν δεν
υπάρχει λόγος σοβαρός. Όδες αυτές οι βίζιτες, οι χοροί, οι ψι-
λοκουβεντούλες, τα ψου-ψου-ψου και τα μου-μου-μου, όλα είναι
εκ του πονηρού. Σε τέτοιες συναναστροφές δεν ακούγεται ποτέ ο
λόγος του Κυρίου. Μόνο ακατάχατες φλυαρίες ακούς, λόγια του
αέρα και κακογλώσσίες για τον πλάστον. Κανένα δεν αφήνουν
σε γλώρο κλάρι. Αν πεις πια για τη φασαφία και το σαματά, ένας
φρόνιμος άνθρωπος χάνει το μυαλό του εκεί μέσα: όλοι μαζί φω-
νάζουνε, όλοι μαζί μιλάνε, κι όπως μου 'λεγε τις προάλλες κά-
ποιος ιεροκήρυξ — άγιος άνθρωπος — νομίζεις πως βρισκασαι
στον πύργο της Βαβέλ. Αν σας πω, μάλλιστα, την ιστορία που
μου διηγήθηκε...

(*Δείχνει τον Κλεάνθη*)

Ορίστε μαζι Κοιτάξτε τον: ο Κύριος χαχαρίζει.

Λες κι εδώ, κάποιος από μας αυγά του καθαρίζει.

Αντίο! Φεύγω, νύφη μου. Μου φτάνουν όσα είδα.

Σχημάτιστα τη γνώμη μου, κι έχασα κάθε ελπίδα.

Όσο για να ξανάρθω εδώ — γι' αυτό σίγουρη να 'σαι
μαύρα μάτια θα κάνατε...

(*Δίνει στη Σφήνα ένα χαρτάκι.*)

Εμπρός, εσύ! Κοιμάσαι;
Ξημέρωσε κορίτσι μου! Ξημέρωσε! Είναι μέρα!
Τσακίσου, παρ' τα πόδια σου, και δρόμο αποδώ πέρα!

2η ΣΚΗΝΗ:

Κλεάνθης, Ντοπίνια.

ΚΛΕΑΝΘΗΣ: Εγώ, λοιπόν, δεν το κουνάω αποδώ. Αχόμη και
στην εξώπορτα θα ήταν ικανή να με βρίσει. Σωστή πανούκλα αυ-
τή η γριά!

ΝΤΟΠΙΝΑ: Γιαί, Κρίμα που δεν είν' εδώ να σας ακούσει. Τότε να
δείτε τι θα σας έσουρνει!

ΚΛΕΑΝΘΗΣ: Χαρίς αιτία κι αφορμή, μας πέφτασε όλους γενεές
δεκατέσσερις. Όσο για τον Ταρτούφο της, φαίνεται να τον έχει
χατέλωθει για τα καλά.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Αυτό δεν είναι τίποτα. Τον αφέντη να δείτε! Πεις
χειρότερος αυτός! Τον χαφό που είχαμε ταχαχές στην πόλη,
φέβηχε φρόνιμα και γνωστικά, και με πολλή αντηρεία υπηρέτησε
το βασιλιά μας. Μα από τότε που του μπήκε στο μυαλό η ιδέα
να φορτωθεί τον Ταρτούφο, λες και του 'στρυψε,
ψύχωση έπαθε, καλέ, τον φόρεσε σαν πανοφώρι
και τον φροντίζει πιο πολύ από γυνακίκα, γιο και κόρη!
Τον συμβουλεύεται παντού, τον έχει μπιστωτικό του,
του φανερώνει, Κύριε, το κάθε μυστικό του!
Σαν να 'τανε μαιτρέσα του τον έχει: τον χαϊδεύει,
τον φροντίζει, του γελάει, με μια λέξη τον λατρεύει!
Αν πεις πια στο τραπέζι τους: Μη στάξει και μη βρέξει,
πρώτος στρογγυλοκάθεται, πίνει και τρώει για έξι
και μόλις κάνει να πευτεί, ο αφέντης λέει «μύσχος».
Πάει, τα 'χασε τα λογικά του ο αφέντης μου, και μόνο ο Ταρ-
τούφος υπάτχει πια εδώ μέσα γι' αυτόν. Αυτό είτε ο Ταρτού-
φος, εκείνο έχανε ο Ταρτούφος, ήρωας και προφήτης ο Ταρτού-

φος, θαύματα κάνει ο Ταρτούφος! Και νααα ο αφέντης να κάβεται μ' ανοιχτό το στόμα και να θαυμάζει... Από την άλλη μεριά, ο προκομμένος, που έχει καταλάβει με τι κορόιδο έχει να κάνει και ξέπει όλα τα τερίτια για να τον θαμπώσει, δεν τον αφήνει σε γλωρό κλαρι: μέρα δεν περνά που, με τις γαλιφιές του, να μην του αποστράσει χρήματα. Κι αν πεις πια για μας, μας έχει καθίσει ολονών στο σβέσκο και κόβει και ράβει το στοματάκι του. Αμ δε λέτε που, τώρα τελευταία, άρχισε κι εκείνος ο αγιογούτης ο υτηρέτης του να παίρνει αέρα και ν' ανακατεύεται κι αυτός εκεί που δεν τον σπέρνου! Έρχεται μ' αγριμένο μάτι, μας κάνει παρατηρήσεις, πετάει στα σκουπίδια τις νταντέλες μας, το κοκκινάδι και τα φτιασίδια μας, και, τις προάλλες, ο μασακράς έσκιζε με τα χέρια του ένα μαντιλάκι γιατί το βρήκε, λέει, διαλωμένο μέσα σ' ένα ψαλτήρι!

«Είναι θανάσιμο αμάρτημα να βάζουμε μέσα σ' ένα ιερό αντικείμενο τα όργανα της διαθοράς».

3η ΣΚΗΝΗ:

Ελίμπα, Μαρτίνα, Δάμις, Κλεάνθης, Ντοπίνα.

ΕΛΜΠΑ: Καλότυχος που δεν ήρθες κάτω ν' ακούσεις τα όσα μας έψαλε στην εξώπορτα. Αλλά είδα από μακριά τον άντρα μου και, καθώς εκείνος δε με είδε, πιάω επάνω να περιμένω τον ερχομό του.

ΚΛΕΑΝΘΗΣ: Εγώ είμαι βιαστικός και θα τον περιμένω εδώ μόνο για να τον χαιρετήσω.

ΔΑΜΙΣ: Πείτε του και δυο λόγια για το γάμο της αδελφής μου. Μυρίζομαι πως ο Ταρτούφος πάει να του αλλάξει τα μυαλά και πως γι' αυτό ο πατέρας άρχισε να τα μασάει τώρα τελευταία. Ξέρετε πολύ καλά πως η υπόθεση αυτή με ενδιαφέρει και προσωπικά γιατί η ίδια φλόγα που ενώνει την αδελφή μου με τον Βαλέριο καίει και στην καρδιά μου για του Βαλέριου την αδελφή.

Κι αν το καλούσε η ανάγκη...

ΝΤΟΠΙΝΑ: Έρχεται!

4η ΣΚΗΝΗ:

Οπικόν, Κλεάνθης, Ντοπίνα.

ΟΠΙΚΟΝ: Ω αδελφέ μου! Καλημέρα.

ΚΛΕΑΝΘΗΣ: Έρχεγα, μα χαίρομαι που γρήγορα ήρθες πίσω.

Μ' αυτό τον καιρό η έξογή δεν πρέπει να 'ναι και τόσο ευχάριστη.

ΟΠΙΚΟΝ: Ντοπίνα... (Στον Κλεάνθη) Αδελφέ μου, κάνε λίγη υπομονή, σε παρακαλώ. Θέλω να μάθω πρώτα όλα τα νέα του σπιτιού, να βρω απ' την ανησυχία. (Στην Ντοπίνα.)

Ντοπίνα, μες στο σπίτι μου, πήγαν όλα ομαλά

τις δυο μέρες που έλειψα; Είσαστε όλοι σας καλά;

ΝΤΟΠΙΝΑ: Χτες, την Κυρία έτιασε μεγάλη ημικρανία.

Τα χάσαμε και ήμαστε γεμάτοι αμηχανία!

ΟΠΙΚΟΝ: Και ο Ταρτούφος;

ΝΤΟΠΙΝΑ: Τι είπατε; Α! Είναι μια χαρά!

Το δέγμα του ολόφρεσκο, τα χρώματά του ζωηρά...

ΟΠΙΚΟΝ: Το πουλάκι μου!*

ΝΤΟΠΙΝΑ: Ο πόνος της, αβάσταχτος, κράτησε όλη μέρα!

Και το βράδυ, σαν τρώγαμε, τόσο πονούσε ακόμα,

που ούτε μπουκιά, ούτε νερό δεν έβαλε στο στόμα.

ΟΠΙΚΟΝ: Και ο Ταρτούφος;

ΝΤΟΠΙΝΑ: Έφαγε με τέσσερις ματσέλες!

Και με πολλή κατάνυξη και περισσή συμπίδνια,

κατέβασε μισό αρνί, ζαμπόν και μακαρόνια.

ΟΠΙΚΟΝ: Το πουλάκι μου!

ΝΤΟΠΙΝΑ: Όλη τη νύχτα, δίπλα της ήμαστε καθοσμένοι.

Τα μάτια της ούτε στιγμή δεν έκλεισε η καρημένη.

Κι έτσι την ξεφυτήσαμε μέχρι να ξημερώσει.

ΟΡΠΚΟΝ: Και ο Ταρτούφος;

ΝΤΟΡΙΝΑ: 'Όταν πια την είχε υπερβελιώσει, πήγε και στα στρασιδία του μπήκε τα μαλακά και μέχρι το ξημέρωμα, έβλεπε όνειρα γλυκά.

ΟΡΠΚΟΝ: Το πουλάκι μου!

ΝΤΟΡΙΝΑ: Στο τέλος, υποκύπτοντας στα παρακαλάια τα πουλά, έκανε μίαν αφαιμάξη κι αιμέσως έγινε καλά.

ΟΡΠΚΟΝ: Και ο Ταρτούφος;

ΝΤΟΡΙΝΑ: Χρέος του, αυτός να πάρει πίσω το αίμα που έχασε η Κυρά. Και με φροντίδα περυσή κατέβασε, πρωί πρωί, τέσσερις κούτες με χρυσί!

ΟΡΠΚΟΝ: Το πουλάκι μου!

ΝΤΟΡΙΝΑ: Σήμερα είναι, ευτυχώς, κι οι δυο τους μια χαρά.

Κι αιμέσως τρέχω επάνω, να μάθει κι η Κυρία το πόσο η αρρώστια της σας γέμισε αγωνία.

5η ΣΚΗΝΗ:

Ορπκόν, Κλεάνθης.

ΚΛΕΑΝΘΗΣ: Κατάμουτρα, γαμπρέ μου, σε κοροϊδεύει και χωρίς να σου κακοφανεί, σου λέω με τη σειρά μου, πως έχει δικιο. Ακούστηκε ποτέ τέτοιο καπρίτσιο; κι είναι, μάθες, δυνατό ένας άνθρωπος να 'χει τόση δύναμη επάνω σου που να σε κάνει να ξε-χάσεις τα πάντα για χάρη του; Σαν να μην έφτανε που γλίτωσε από τη φτώχεια του μπαίνοντας μέσα στο σπίτι σου...

ΟΡΠΚΟΝ: Φτάνει, αδελφέ μου, ως εδώ: μιλάς χωρίς να γνωρίζεις τον άνθρωπο!

ΚΛΕΑΝΘΗΣ: Έστω, δεν τον γνωρίζω αφού το θες. Μα κι αν τον γνώριζα...

ΟΡΠΚΟΝ: Θα έμεινες γοητευμένος. Η ψυχή σου θα γέμιζε αγά-λίαση! Είν' ένας άνθρωπος που... 'Ένα είδος ανθρώπου... που... Ο άνθρωπος αυτός είν' ένας... άνθρωπος. 'Όποιος ακούσει τη δι-

δασαλία του νιώθει πραγματική γαλήνη, κι όλους τους συνανθρώπους του τους βλέπτε σαν κουνούτια. Κοντά του είναι ολό-τελα διαφορετικός: έμαθα πουθενά να μη δίνω την καρδιά μου κι η ψυχή μου λυτρώθηκε από κάθε λογής ανθρώπινο δεσμό. Εδώ, τώρα να έβλεπα μπροστά μου να πεθάνουν ο αδελφός μου, η μά-να μου, η γυναίκα, τα παιδιά μου, καρφάκι δε θα μου καιριότανει!

ΚΛΕΑΝΘΗΣ: Ορίστε τι θα πει ανθρωπιά κι αγάπη του πλησίον!

ΟΡΠΚΟΝ: Ω, αν είχες δει, αδελφέ μου, πως έκανα τη γνωριμία του, το ίδιο με μένα θα τον αγαπούσες. Κάθε πρωί ερχότανε στην εκκλησία και, ταπεινά, γονάτιζε απέναντί μου. Η θέρη της προσευχής του, οι αναστεναγμοί του κι ο τρόπος που κάθε τόσο έκυβε κάτω να κάνει μετάνοιες έστρεφαν τα μάτια όλου του κόσμου επάνω του. Κι όταν έβγαινα από την εκκλησία, πάντοτε με προλάβαινε και πήγαινε στην πόρτα, να μου προσφέρει αγια-σμός. Απ' τον ακόλουθό του, που σε όλα τον μιμείται, έμαθα πως ήταν άλλοτε και τόσο φτωχός είναι τώρα.

Πάντοτε κάτι του 'δινω. Μα αυτός, με καλοσύνη:

«Δεν την αξίζω, μου 'λεγε, τόση ελεημοσύνη.

Πολιά είν' όσα μου δίνετε. Πολιά είναι. Τα μισά!»

Κι όταν ενώ αρνούμουνα να του τα πάρω πίσω, εμπρός στα μάτια μου έτρεχε και τα μοίραζε στους φτωχούς. Τέλος, η χάρη του Θεού τον έφερε να εγκατασταθεί στο σπίτι μου και από τότε όλα πηγαίνουν κατ' ευχην. Για όλους έχει κάποια συμβουλή και κάποια νοθεσία και, ακόμη και τη γυναίκα μου, για λογαριασμό μου, άγρυπνα την παρακολουθεί. Αιμέσως έρχεται και με ειδο-ποιεί μάλις κάποιος της κάνει τα γλυκά μάτια και δείχνεται αυ-τός δέκα φορές πιο ζηλιάρης από μένα!

Δεν μπορείς να φανταστείς, αδελφέ μου, ως που φτάνει η ευ-λαθείά του. Το παραμυρό το θεωρεί αιμαρτία, κι ένα τίποτα φτάνει για να τον σκανταλίσει. Ναι, την άλλη φορά, δεν ήρθε κα-τηγόρηστας τον εαυτό του γιατί, την ώρα της προσευχής του, εί-δε, λέει, μια καρταβιά και την επέτρεψε με υπερβολικό θυμό:

ΚΛΕΑΝΘΗΣ: Μπα που να πάρει η οργή! Μήπως τρελάθηκες, γαμπρέ μου, ή μήπως θες να με χοροϊδέψεις μ' αυτά που μου λές; Είναι ποτέ δυνατόν, όλες αυτές οι αρλούμπες...

ΟΡΠΚΟΝ: Μυρίζομαι, αδελφέ μου, πως τα λόγια σου είναι λόγια διαφθοράς. Στο είπα και στο ξαναλέω: σίγουρα κάποια μέρα, οι κουβέντες σου αυτές θα σου φέρουν μεγάλους μπελάδες!

ΚΛΕΑΝΘΗΣ: Εσύ και το σινάφι σου τίποτε άλλο δεν ξέρετε να πείτε, και θέλετε όλο τον κόσμο όμοια τυφλωμένο με σας. Το βρίσκετε μεγάλο αμάρτημα να ξέρει κανείς που παν' τα τέσσερα, κι όποιος δε δίνει πίστη στις διάφορες κλαυοπαναγίες δεν έχει, κατά τη γνώμη σας, ούτε ιερό ούτε όσιο. Μα έννοια σου, και δεν τα φοβάμαι εγώ κάτι τέτοια. Ξέρω τι λέω, κι ο Θεός βλέπει την ψυχή μου. Δε δέχομαι να γίνω σκλάβος του κάθε καμπούτλου· γιατί υπάρχουν, βλέπετε, ψευτοευλαβείς όπως υπάρχουν και ψευτοδικαιοσύνες. Το καλό το παλιόκαρι όμως, ποτέ δε θα τ' ακούσεις να καυχιέται για την αντρειά του. Έτσι, κι ένας καλός και πραγματικά φιλόθεσχος άνθρωπος δε θα βρει ποτέ στους πέντε δρόμους να το διαλαλεί. Μα τι διάτρωι δε θα μπορούσε ποτέ να δεις τη διαφορά ανάμεσα στην υποκρισία και στην πραγματική ευλάβεια; Όμοια θα φερθείς στη μια και στην άλλη; Στην μάσκα και στο πρόσωπο; Στην ψευτιά και στην αλήθεια; Ίδιο είναι για σένα το πραγματικό νόημα με το κάλπικο.

Παράξενα, μα την αλήθεια, που είναι φτιαγμένος ο κόσμος! Οι περισσότεροι άνθρωποι είναι ανίκανοι να καταλάβουν τι θα πει μέτρο, και τα όρια της λογικής τους φαίνονται πολύ στενά. Σε όλα τους υπερβολικοί, μπορούν να καταστρέψουν και το ωραιότερο πράγμα επειδή δεν ξέρουν τι θα πει «μηδεν άχραν». Αυτά είχα να σου πω, γαμπρέ μου, κι αν θέλεις, άκουσέ τα.

ΟΡΠΚΟΝ: Ξέρω πως είσαι μέγας δάσκαλος και πως όλη η σοφία του κόσμου έχει σε σένα μαζευτεί. Ή μόνος είσαι γνωστικός, συ μόνος φρονιμός, συ μόνος φωτισμένος. Χρησιμός είναι τα λόγια σου και, μπροστά σου, όλος ο κόσμος είναι ανόητος και αφεληής.

ΚΛΕΑΝΘΗΣ: Δεν κάνω ούτε το δάσκαλο, ούτε και το σοφό. Μα μπορώ να ξεχωρίσω το σωστό απ' το στραβό.

Κι επειδή δεν υπάρχει, για μένα, άνθρωπος πιο ηρωικός και που ν' αξίζει περισσότερο το σεβασμό μας από ένα πραγματικό χριστιανό, γι' αυτό δε βρίσκω και τίποτε πιο ξεδιάντροπο απ' αυτούς τους υποκριτές και τσαρλατάνους, τους θεοφοβούμενους της δεκάρας, που η ιερóσυλη μάσκα τους ξεγελά και χοροϊδευεί ξετίπρωτα κάθε ιερό και όσιο. Αυτούς που η συμπεριφορά τους ψυχή τους έκανε τη θρησκεία επήγχελμα και που κατορθώνουν να φέρουν πίστη και Θεό στα μέτρα του βίσιου τους. Αυτούς, λέω, τους κίβδηλους, που τα φερμάτα τους, ο ζήλος, οι μετανοιές, τα προσκυνήματά τους, οι προσευχές, οι στεναγμοί, το ταπεινό τους βλέμμα, οι αυστηρές ησυχίες τους, όλη αυτά είναι ψέμα! Τερτίτια είναι δολερά που μ' αυτά προστάθουν σε ψηλά αξιώματα να αναρριχηθούνε.

να γίνουν πλούσιοι και τρωοί πατώντας στη θρησκεία και έχοντας, για σκάλια τους, των άλλων τη βλακεία.

Δεν έχουν τίποτα επάνω τους, είν' όλο μοχθηρία, όταν θυμώσουν γίνονται σαν άγρια θηρία, και πάντοτε δικαιολογούν τα ανομήματά τους, τους δόλους, τις ατάκες τους, τα κακουργήματά τους, με... την αγάπη του Θεού — αυτή είν' η θεωρία: τάχα μου πως τους μάρανε του κόσμου η σωτηρία.

Απ' την άλλη μεριά πάλι, υπάρχει, τεξ μου, τίποτε πιο εύκολο να το ξεχωρίσει κανείς από ένα πραγματικό χριστιανό; Δεν έχεις παρά να κοιτάξεις γύρω σου: γεμάτος ο κόσμος. Κι αυτούς άφροβα μπορείς να τους εμπιστευτείς. Κανείς δεν τους αμφισβητεί αυτόν το ζηλωμένο τίτλο, κι αυτοί, απ' τη μεριά τους, ούτε θόρυβο κάνουν, ούτε κανένα πειράζουν. Αφήνουν τις μεγάλαστομίες για τους άλλους, και μόνο με τις πράξεις τους δίνουν το καλό παράδειγμα. Η αρετή τους είναι γεμάτη ανθρώπιτά. Πάντα το

καλό ψάχνουν να βρουν αντί για το κακό και ποτέ τους δε θα κατακρίνουν κάποιον μόνο από τα φαινόμενα.

Βλέπεις, για τους αμαρτωλούς δε νιώθουνε κακία.

Εκείνο που εχτρεύονται είναι η αμαρτία.

Ζούνε ενάφρατα, χωρίς υπερβολικό δέος,

κι ούτε βασιλικότεροι είναι του βασιλέως.

Αυτούς παίρνω παράδειγμα. Γι' αυτούς μόνο με νοιάζει.

'Όσο γιά τον Ταρτούφο σου: Ε, δεν τους πολυμουάζει:

Εσύ τον βλέπεις γι' άγιο, σε όλους τον παινεύεις,

τον έφερες στο σπίτι σου, όλο τον κανακεύεις,

μα ένα έχω να σου πω — στο λέω κι επιμένω

πως μία λάμψη ψεύτικη σε έχει τυφλωμένο.

ΟΡΤΚΟΝ: Τέλειωσες, αδελφέ μου;

ΚΛΕΑΝΘΗΣ: Ναι.

ΟΡΤΚΟΝ: Ε τότε, δούλος σου... (Κάνει να φύγει)

ΚΛΕΑΝΘΗΣ: Μια λέξη ακόμη να σου πω, ν' αλλάξουμε κου-

βέντα. Σίγουρα θα θυμάσαι πως έδωσες το λόγο σου στο Βαλέ-

ριο ότι θα γίνει γαμπρός σου.

ΟΡΤΚΟΝ: Ναι.

ΚΛΕΑΝΘΗΣ: Είχατε, μάλλοντα, κανονίσει και την ημερομηνία.

ΟΡΤΚΟΝ: Είναι αλήθεια.

ΚΛΕΑΝΘΗΣ: Τότε, γιατί να το αναβάλλουμε;

ΟΡΤΚΟΝ: Εξέρω 'γω;

ΚΛΕΑΝΘΗΣ: Μήπως άλλαξες γνώμη;

ΟΡΤΚΟΝ: Μπορεί.

ΚΛΕΑΝΘΗΣ: Και θα πατήσεις το λόγο σου;

ΟΡΤΚΟΝ: Δεν είπα τέτοιο πράμα.

ΚΛΕΑΝΘΗΣ: Δε φαντάζομαι να υπάχει τίποτα που να σ' εμπτο-

δίξει να κρατήσεις την υπόσχεση που έδωσες;

ΟΡΤΚΟΝ: Εξαρτάται...

ΚΛΕΑΝΘΗΣ: Μα χρειάζονται, επιτέλους, τόσα λοξοδρομίσματα

για να μου πεις τι σκέφτεσαι;

Ο Βαλέριος μ' έστειλε για να σου το ρωτήσω.

ΟΡΤΚΟΝ: Ο Θεός να τον ευλογεί!

ΚΛΕΑΝΘΗΣ: Και τι να του πω;

ΟΡΤΚΟΝ: 'Ό,τι αγαπάς.

ΚΛΕΑΝΘΗΣ: Μα είναι απαραίτητο να ξέρω τα σχέδια σου. Τι

σκέφτεσαι λοιπόν να κάνεις;

ΟΡΤΚΟΝ: 'Ό,τι θελήσει ο Θεός.

ΚΛΕΑΝΘΗΣ: Μίλησέ μου, επιτέλους, καθαρά: έχεις δώσει το

λόγο σου· θα τον κρατήσεις, ναι ή όχι;

ΟΡΤΚΟΝ: Αντίο! Σε χαιρετώ.

ΚΛΕΑΝΘΗΣ: Ποιά φοβιάμαι, αλίμονο, για τούτον δω το γάμο,

κακόμοιρε Βαλέριε! Κι άλλο πια δε μου μένει

παρά να τρέξω να σου πω το τι σε περιμένει...

ΑΥΛΑΙΑ

ΠΡΑΞΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

1η ΣΚΗΝΗ:

Οργκόν, Μαριάννα.

ΟΡΓΚΟΝ: Μαριάννα!

ΜΑΡΙΑΝΝΑ: Ορίστε, Πατέρα.

ΟΡΓΚΟΝ: Πληρότασε. Έχω να σου πω δυο λόγια, και θέλω να 'μαστε μόνοι.

ΜΑΡΙΑΝΝΑ: Τι ψάχνετε;

ΟΡΓΚΟΝ: *αποφίσει μια ματιά σ' ένα πλαϊνό δωματάκι:* Κοιτάζω μην είναι κανείς εδώ μέσα που θα μπορούσε να μας ακούσει. Τούτο το δωματάκι είναι ό,τι πρέπει για να στήσει κανείς το αυτί του. Αλλά' όχι, είναι όλα εντάξει.

Από μικρή που ήσωνα, Μαριάννα, έδειξες χαλαρότητα φρόνιμο και υπάκουο. Γι' αυτό κι από μικρή ξεχώρισες στην καρδιά μου.

ΜΑΡΙΑΝΝΑ: Είμαι γεμάτη ευγνωμοσύνη για τα πατρικά σας αισθήματα.

ΟΡΓΚΟΝ: Σωστή απόκριση, κόρη μου. Αλλά, για να τ' αξίζεις, δεν πρέπει να 'χεις άλλο στο νου σου, παρά πώς θα μ' ευχαριστήσει.

ΜΑΡΙΑΝΝΑ: Κάνω ό,τι μπορώ, πατέρα.

ΟΡΓΚΟΝ: Πολύ καλά. Για πες μου, λοιπόν, τι γνώμη έχεις για τον Ταρτούφο;

ΜΑΡΙΑΝΝΑ: Εγώ;

ΟΡΓΚΟΝ: Ναι! Και πρόσεξε καλά τι θα μου πεις.

ΜΑΡΙΑΝΝΑ: Αλίμονο! Πατέρα μου... σας λέω... ό,τι θέλετε.

ΟΡΓΚΟΝ: Αυτό θα πει φρονιμάδα. Πες μου λοιπόν, κόρη μου, πως τα χαρίσματα αυτού του ανθρώπου σε σκιάβωσαν, πως μίλησε στην καρδιά σου, και πως με πολλή χαρά θα δεχόσουν, με την άδειά μου, να τον πάρεις άντρα. Ε;

ΜΑΡΙΑΝΝΑ: Ε;

ΟΡΓΚΟΝ: Πώς;

ΜΑΡΙΑΝΝΑ: Πώς είπατε;

ΟΡΓΚΟΝ: Τι πώς είπα;

ΜΑΡΙΑΝΝΑ: Μήπως δεν άκουσα καλά;

ΟΡΓΚΟΝ: Τι πράγμα;

ΜΑΡΙΑΝΝΑ: Για ποιον μου ζητάτε, πατέρα, να σας πω πως μίλησε στην καρδιά μου και πως με πολλή χαρά θα δεχόμουν, με την άδειά σας, να τον πάρω άντρα;

ΟΡΓΚΟΝ: Για τον Ταρτούφο.

ΜΑΡΙΑΝΝΑ: Ούτε για αστείο, πατέρα μου, δε λέω τέτοιο πράγμα.

Γιατί με βάψετε να πω ένα τόσο μεγάλο ψέμα;

ΟΡΓΚΟΝ: Γιατί εγώ θέλω να γίνει αλήθεια. Και είναι χρέος σου να υποταχτείς στη θέλησή μου.

ΜΑΡΙΑΝΝΑ: Πώς; Ωστε θέλετε, πατέρα...

ΟΡΓΚΟΝ: Ναι, κόρη μου, θέλω, με το γάμο αυτό, να μπει ο Ταρτούφος μέσα στην οικογένειά μου. Θα γίνει λοιπόν άντρας σου. Αυτή είν' η απόφασή μου. Κι αν τα αισθήματά σου...

2η ΣΚΗΝΗ:

Ντορίνα, Οργκόν, Μαριάννα.

ΟΡΓΚΟΝ: Τι γυρεύεις εσύ πίσω απ' την πόρτα; Ε; Είσαι, βλέπω, περίεργη, και με το παραπάνω!

ΝΤΟΡΙΝΑ: Ε λοιπόν, δεν ξέρω αν είναι σύμπτωση ή τι άλλο, μα άκουσα κι εγώ να λένε γι' αυτό το γάμο και τους αποχρήθρα

πως δὴ' αὐτὰ εἶναι παραμύθια.

ΟΠΙΚΟΝ: Πῶς; Ὅστε εἶναι λοιπὸν τόσο ἀπίστευτο;

ΝΤΟΠΙΝΑ: Ἄν εἶναι ἀπίστευτο; Ἀφού κι ἐσάς, ἀφέντη, που το λέ-
τε, ἀδύνατο να σας πιστέψω.

ΟΠΙΚΟΝ: Ἐέρω ἐγὼ τον τρόπο να σε κἀνω να με πιστέψεις.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Ναι καλέ, τώρα κατ'ἀλάββα: το λέει για να σας πειρά-
ξει.

ΟΠΙΚΟΝ: Αυτό θα το δοῦμε, και γρήγορα μάλιστα.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Κουραφέξκαλαι!

ΟΠΙΚΟΝ: Χώνεψέ το, κόρη μου, πως δεν ἀστεϊεύομαι καθόλου!

ΝΤΟΠΙΝΑ: Μὰ δεν τον βλέπετε που μας χοροιδνεύει και τις διου;

ΟΠΙΚΟΝ: Σας λέω...

ΝΤΟΠΙΝΑ: Ὅ, τι και να μας πείτε, τὰ λόγια σας θα γάστε.

ΟΠΙΚΟΝ: Ἐπιτέλουζ! Θ' ἀγοιψύω!

ΝΤΟΠΙΝΑ: Καλὰ λοιπόν, σας πιστεύουμε. Κι εἶν' ἄπειρ χειρότερα
για σας! Μὰ εἶναι δυνατὸν, ἀφέντη, εσείς, ένας ἀνθρώπος με τό-
σο μυαλό και κοτ'ζάμ γενειάδα, να τὰ ἔχετε τόσο πολὺ χαιμένα
που να θέλτε...

ΟΠΙΚΟΝ: Ἄκουσε ἐδὼ! Ποιὺ θάρρος ἔχεις πάρεϊ ἐδὼ μέσα, κι
αυτό, στο λέω, δε μ' ἀρέσει καθόλου.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Για το Θεό, ἀφέντη! Ἄς μιλήσουμε ἀφόνοντας κατὰ
μέρος τους θυμούς. Τι θα πει ο κόσμος αν μάρθει τι μαγειρεύετε;
Για δείτε την κόρη σας: εἶναι για τὰ μούτρα αὐτουνοῦ του θεο-
μπαλγτη; Γιατί δεν τον ἀφίγετε να ἀσχολεῖται μόνο με τὰ ερω-
πάνια; Κι ἔπειτα, ποιο το κέρδος σας ἀπὸ ένα τέτοιο γάμο; Ε-
σείς, ἀνθρώπος με σειρά και τόση περιουσία, αὐτὸν το χαρμιο-
φάη βρήκατε να κἀνετε γαμπρό;

ΟΠΙΚΟΝ: Σιωπή! Για τῆ φτώχεια του και μόνο του ορελεις σε-
ρασιμό. Εἶναι φτωχός μὰ τίμιος!

Κι αν ἔχασε ὁ, τι εἶχε, εἶναι γιατί λίγο τον ἐνοιαζαν τὰ πράγματα
του κόσμου μπροστά στις θείες του ἀσχολίες. Ὅμως, με τῆ βρή-
θειά μου, θα βρει τον τρόπο να πάρει πίσω περιουσία και τίτ-

λους, γιατί εἶναι και πλούσιος, και ἀπὸ μεγάλη γενιά.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Αυτό τὰ λέει ο ἴδιος! Και δε νομίζω να ταπεινάξει πολὺ
στην ταπεινογοσύνη του να κἀβεται και ν' ἀραδιάζει τους
τίτλους και τὰ μεγαλεια του. Δε σας φαίνεται και σας, ἀφέντη,
πως παραεἶναι παινεσιάρης; Μὰ βλέπω πως τὰ λόγια μου σας
κακοφαίνονται. Ἄς ἀφήσουμε, λοιπὸν, κατὰ μέρος τους τίτλους
του κι ἀς μιλήσουμε για τῆν ἀφεντιά του: δε θα νιώστε τύχεις,
ἀφέντη, να δώσετε μια κοπέλα σαν τὰ κρύα νερά σ' ἓναν ἄντρα
με τέτοιο σουλούπι; Εἶναι καθὼς πρέπει πράγματα αὐτά; Και δε
μπορείτε να δείτε σε τι κίνδυνο βάζετε τῆ φρονιμάδα τῆς δι-
νοντάς τῆς ἓναν ἄντρα που δεν εἶναι του γούστου τῆς; Για να ζή-
σει μια γυναίκα τίμια, δε φτάνει μόνο να το πάρει ἀπόφαση,
πρέπει κι ο ἄντρας τῆς να ἔχει κι αὐτός τὰ προσόντα που χρειά-
ζονται. Ἀλλ' αὐτὰ δε φταίει αὐτὴ αν ἀργότερα φυτρώσει τίπο-
τα στο κούτελό του! Και υπάρχει ἓνα εἶδος ἄντραν που εἶναι ἀ-
δύνατο μια γυναίκα να τους μείνει πιστή. Τα μάτια σας τέσσερα,
ἀφέντη, γιατί θα δώσει λόγο στο Θεό αὐτός που, ἀποφαρίζοντας
ἓναν ἀταίριαστο γάμο, ἐξαναρκάξει μια γυναίκα να παραστρα-
τήσῃ!

ΟΠΙΚΟΝ: Μωπέ οὔτε συμβουλάτορα να σ' εἶγα διορίσει...

ΝΤΟΠΙΝΑ: Νὰ σας γλιτώσω προσπαθῶ ἀπὸ τις φασαρίες.

ΟΠΙΚΟΝ: Ἐμένα, κόρη μου, ν' ἀκούζ! Φτάνουν οι φλυαρίες!

Ἐέρω καλὰ τι σου χρειάζεται, και μην ἔχινάς πως εἶμαι πατέ-
ρας σου! Εἶγα δώσει λόγο για σένα στο Βαλέριο. Ἀλλὰ ἔγω που
ἔμαθα πως του ἀρέσει λίγο το χαρτάκι, υποψιάζομαι πως και
στην ἐκκλησία δεν πηγαίνει πολὺ τακτικά.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Μπα; Και εἶναι υποχρεωμένος να πηγαίνει ἀκριβώς
την ὥρα που πάτε και σας, ὅπως αὐτοὶ που τρέμουνε μην πάει
και δεν τους δείτε;

ΟΠΙΚΟΝ: Δε ζήτησα τῆ γνώμη σου! Ο Ταρτούφος τὰ ἔχει πολὺ
καλὰ με το Θεό κι αὐτό εἶναι προσὸν ἀνεκτίμητο. Ο γάμος αὐτός
θα σου δώσει χάρη καυνοποίηση. Πειάτοι γλυνέας ἀποδυναμεις και

πόθους πιστούς θα ζείτε ο ένας δίπλα στον άλλο, αγαπημένοι σαν πιτσουναίικια. Ποτέ δε θα σου δώσει στενοχώρια, κι ό,τι θέλεις εσύ θα κάνεις.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Ήρθετε τι θα κάνει; θα του τα φορέσει!

ΟΠΤΚΟΝ: Τι στοίμα!

ΝΤΟΠΙΝΑ: Σας το λέω, το τραβάει η κούτρα του! Κι όση καλή θέληση και να 'χει μια γυναίικα, άμα αυτός τα θέλει...

ΟΠΤΚΟΝ: Σταμάτα να φυτρώνεις, πια, εκεί που δε σε στέρουν!

ΝΤΟΠΙΝΑ: Για το καλό σας προσπαθώ... (Τον διακόπτει κάθε φορά που γυρίζει να μιλήσει στην κόρη του.)

ΟΠΤΚΟΝ: Να λείπουν οι φροντίδες σου, και κοίταξε να πάλυεις!

ΝΤΟΠΙΝΑ: Αν δε σας αγαπούσα εγώ...

ΟΠΤΚΟΝ: Δε θέλω να με αγαπάς!

ΝΤΟΠΙΝΑ: Ε, τότε κι εγώ θα σας αγαπάω με το ζόρι!

ΟΠΤΚΟΝ: Α!...

ΝΤΟΠΙΝΑ: Εγώ νοιάζομαι για την τιμή σας και δεν μπορώ να βλέπω να βγαίνετε στο δρόμο και να γίνεστε ο περιηέλος του κόσμου.

ΟΠΤΚΟΝ: Θα το βουλώσεις;

ΝΤΟΠΙΝΑ: Θα το 'χω κρύμα στη συνείδησή μου να σας αφήσω να κάνετε αυτό το γάμο!

ΟΠΤΚΟΝ: Πάψε, επιτέλους! Βούλωσ' το, φίλι καταραμένοι!

ΝΤΟΠΙΝΑ: Ο αφέντης μου αμάτησε: θύμωσε! Τον καημένο...

ΟΠΤΚΟΝ: Να... Το αίμα μου ανεβαίνει στο κεφάλι με όλ' αυτά που ακούω. Πάρ' το λοιπόν απόφαση πως πρέπει να το βουλώσεις.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Έστω. Μπορείτε να μ' εμπροδίσετε να μιλάω, όχι όμως και να σκέπτομαι.

ΟΠΤΚΟΝ: Μπορείς να σκέπτεσαι ό,τι θες, φτάνει να μη βγάξεις άγχω. Γιατί διαφορετικά... Μα φτάνει ως εδώ. Όλημια, κόρη μου, τα σκέφτηκα όλα, και τα υπέρ και τα κατά.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Δυσσάω έτσι βουβή που στέχω. (Σιωπαινει μόλις γυ-

ρίσει το κεφάλι του.)

ΟΠΤΚΟΝ: Χωρίς βέβαια να είναι κανένα παιδαρέλι, ο Ταπτούφος είναι ένας άνθρωπος...

ΝΤΟΠΙΝΑ: Σαν γουρουνι.

ΟΠΤΚΟΝ: Ακόμη κι αν δεν τον συμπαθούσε για τ' άλλα του χάρηματα... (Τυρίζει προς την Ντοπίνα και την κοιτάζει με σταυρωμένα χέρια.)

ΝΤΟΠΙΝΑ: Σαν βρεγμένη γάτα μου κάθεται! Ε, λοιπόν, αν ήμουνα στη θέση της και μου φορτώνανε άντρα με το ζόρι, ούτε που θα προλάβαινε να τελειώσει ο γάμος και θα του 'δειχνα εγώ τι σού, εκδίκηση έχει πάντοτε πρόχειρη, μια γυναίικα.

ΟΠΤΚΟΝ: Έτσι λοιπόν, ε; Αυτά που λέω τα γράφουμε στα παλιά μας τα παπούτσια!

ΝΤΟΠΙΝΑ: Γιατί σκαλετίζεστε, του λόγου σας; Δε σας μιλάω εσάς!

ΟΠΤΚΟΝ: Τότε, τουανού τα λες αυτά;

ΝΤΟΠΙΝΑ: Τα λέω στον εαυτό μου.

ΟΠΤΚΟΝ: Πολύ καλά, λοιπόν! Μόνο μ' ένα χαστούκι θα τη συγγίψω μια και καλή!

(Παίρνει θέση και είν' έτοιμος να τη χαστουκίσει Η Ντοπίνα, σε κάθε ματιά που της ρίχνει, μένει στήη κι αμίλητη.)

Κόρη μου, πρέπει να δεχτείς την απόφασή μου... και να πιστέψεις πως ο σύζυγος... που διάλεξα για σενα... (Στην Ντοπίνα.) Γιατί δεν ξαναμιλάς;

ΝΤΟΠΙΝΑ: Δεν έχω άλλα να μου πω.

ΟΠΤΚΟΝ: Ακόμη μια λέξη!

ΝΤΟΠΙΝΑ: Δε μου κάνει κέρφ.

ΟΠΤΚΟΝ: Σε παραφύλαγα.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Και θα 'μουν πολύ άμυαλη να κάτσω να τις φάω.

ΟΠΤΚΟΝ: Τέλος! Σ' ό,τι αποφάσισα δε θέλω αντηρήσεις.

Εγώ έδωσα το λόγο μου, κι εσύ θα τον τηρήσεις.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Κι εγώ, πρην να πεις κύμνο, στον είλα κερατώσει.

(Φεύγει τρέχοντας, ενώ ο Οργκόν προσπαθεί να της δώσει ένα χαρτοúκι αλλά απολεί)

ΟΡΓΚΟΝ: Κόρη μου, αυτό το δουλικό με έχει αναστατώσει.

Κοντά της, δεν περνάει στιγμή χωρίς να αμαρτήσω.

'Ετσιμος ήμουν, τώρα θα, να τηνε χαστουκίσω.

Μαζί της, είναι αδύνατο να δω μια άσπρη μέρα και... Βγαίνω έξω, ένα λεπτό, να πάρω λίγο αέρα.

3η ΣΚΗΝΗ:

Ντορίνα, Μαριάνα.

ΝΤΟΡΙΝΑ: Δε μου λέτε, χάσατε τη λαλιά σας; Συνέχεια εγώ πρέπει να μιτάλω στη θέση σας;

Τι πάθατε κι ακούτε ένα τέτοιο σχέδιο χωρίς να λέτε λέξη;

ΜΑΡΙΑΝΑ: Ενώντια σ' ένα πατέρα τόσο αυταρχικό, πες μου, τι θες να κάνω;

ΝΤΟΡΙΝΑ: Ο,τι είναι απαραίτητο για να γλιτώσετε τον κίνδυνο.

ΜΑΡΙΑΝΑ: Δηλαδή;

ΝΤΟΡΙΝΑ: Να του πείτε πως μια καρδιά δεν μπορεί να αγαπά μέσω τρίτου, ότι μια και παντρεύεστε για σας κι όχι γι' αυτόν, σε σας πρέπει να κρέσει ο σύζυγος, κι ότι αν τον Ταρτούφο του τον βλάσκει τόσο γοητευτικά, δεν έχει παρά να τον παντρευτεί ο ίδιος.

ΜΑΡΙΑΝΑ: Ομοίολογώ πως ένας πατέρας έχει επάνω μας τόση δύναμη, που ποτέ δε βρήκα το σθένος να του αντιμιλήσω.

ΝΤΟΡΙΝΑ: Για να βάλουμε τα πράγματα στη θέση τους, ο Βαλέριος ήθελε και ζήτησε το χέρι σας· εσείς, τώρα τον αρνιάστε, και ή όχι;

ΜΑΡΙΑΝΑ: Γιατί είσαι τόσο άδολχη, Ντορίνα; Μα θέλει και πούτρη; Χίλιες φορές δε σου άνοιξα την καρδιά μου να δεις τη φλόγα που την καίει;

ΝΤΟΡΙΝΑ: Και που θέλετε να ξέρω αν τα λόγια σας φανέρωναν

τα πραγματικά σας αισθήματα, κι αν ο έρωτας του Βαλέριου σας συγκινεί αληθινά;

ΜΑΡΙΑΝΑ: Α, πόσο με πληγώνεις, Ντορίνα, ν' αμφιβάλεις, ό-ταν έγω σου έχω φανερώσει τα αισθήματά μου πολύ περυσότε-ρο κι απ' όσο ταπεινάζει!

ΝΤΟΡΙΝΑ: Ωραία, λοιπόν, τον αγαπάτε.

ΜΑΡΙΑΝΑ: Με όλη μου τη δύναμη.

ΝΤΟΡΙΝΑ: Και όπως δείχνουν τα πράγματα, σας αγαπάει κι αυτός το ίδιο.

ΜΑΡΙΑΝΑ: 'Ετσι πιστεύω.

ΝΤΟΡΙΝΑ: Κι άλλο δε θέλετε κι οι δυο, παρά να παντρευτείτε.

ΜΑΡΙΑΝΑ: Σίγουρα.

ΝΤΟΡΙΝΑ: Και με το δεύτερο αυτό γάμο, τι σκοπεύετε να κάνετε;

ΜΑΡΙΑΝΑ: Αν θελήσει ο πατέρας να με εξαναγκάσει, θα ζήτησω από το θάνατο τη σωτηρία μου.

ΝΤΟΡΙΝΑ: Θαύμα! Να λοιπόν μια λύση που δεν την είχα σκεφτεί, να πας στον άλλο κόσμο για να γλιτώσεις τους μπτελάδες αυτού-νού εδώ. Ωραίο φάρμακο βρήκατε, μα την αλήθεια! Άυσσάω όταν ακούω τέτοιες αηδίες.

ΜΑΡΙΑΝΑ: Ω Θεέ μου, πόσο εύκολα θυμώνει! Δε μπορείς να συμπεριλάβεις λιγάκι, Ντορίνα, την απειλισία των άλλων;

ΝΤΟΡΙΝΑ: Δε συμπεριλάω κανένα όταν λέει αρλούμπες, όπως του λόγου σας, και μάλιστα τα δει λιγάκι σκούρα, βάζει την ουρά κάτω απ' τα σκέλια.

ΜΑΡΙΑΝΑ: Μα τι θέλεις, τέλος πάντων; Με το δειλό μου χάρα-κίτηρα...

ΝΤΟΡΙΝΑ: Ο έρωτας χειιάζεται και δύναμη και θάρρος.

ΜΑΡΙΑΝΑ: Μα δεν είναι χρέος του Βαλέριου, αυτός να με κερδί-σει απ' τον πατέρα μου;

ΝΤΟΡΙΝΑ: Νάτα μαζί 'Ωρες είναι να φταίει ο Βαλέριος για τις παθαβομάρες του αφέντη Οργκόν!

ΜΑΡΙΑΝΑ: Μα αν αρνούμουνα πεισματτικά την πρόταση του πατέρα, θα έδειχνα ολόκληρα πόσο η καρδιά μου είναι δοσμένη αλλού. Μπορώ να παραβλέψω τη συστολή που ταιριάζει σε μια γυναίκα, και το χρέος μιας κόρης; Θέλεις λοιπόν να φανερώσω μπροστά σε όλους τον έρωτά μου;

ΝΤΟΠΙΝΑ: Όχι, δε θέλω τίποτα. Βλέπω ότι επιθυμία σας είναι να πάρετε τον κύριο Ταρτούφο. Και τώρα που το σκέφτομαι καταβαίνω τόσο άδικο θα 'χα να σας αλλάξω τα μυαλά. Γιατί να πάω ενάντια στη θέλησή σας; Λίγο το 'χεις, έναν τέτοιο γαμπρό;

Ο κύριος Ταρτούφος δεν είναι όποιος κι όποιος! Δεν είναι, μα την πίστη μου, ούτε κουτσός ούτε στραβός. Μεγάλη σας τιμή, να 'χετε για άντρα τον κύριο Ταρτούφο, που όλος ο κόσμος τον παινείται κι είναι το χαμόγελο του χωριού του. Τι κομμοσυνιά, τι λεβεντιά, τι χάρη! Φτου να μην αβασκαθεί! Ο ίδιος σας θα περάστε ζωή χαρισάμενη.

ΜΑΡΙΑΝΑ: Ω Θεέ μου!

ΝΤΟΠΙΝΑ: Τι άλλο θέλει μια γυναίκα από έναν άντρα κοίταρά και με αυτήν κόκκινα σαν τα παντζάρια;

ΜΑΡΙΑΝΑ: Α, φτάνει! Σε παρακαλώ! Μη συνεχίζεις άλλο και κάνε ό,τι μπορείς, για να με γλιτώσεις απ' αυτό το γάμο. Δεν αντέχω πια και είμαι έτοιμη να σ' ακούσω και να κάνω ό,τι μου πεις.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Α μπα! Μια κόρη πρέπει πάντοτε να υπακούει στον πατέρα της, ακόμη κι αν της έδωκε για άντρα ένα γορίλα. Και γιατί παραπονιέστε τόχα; Η τύχη σας είναι βουνό· θα βγαίνετε με τ' αμάξι σας σεργιάνι στο χωριό του, ο αστυνόμος κι ο φορτζής αμέσως θα στείλουν τις γυναίκες τους σε σας χαλωσορίσσουν, όλοι οι καλόζωισμένοι χωριάτες αμέσως θα τρέξουν να κούνουν τη γνωριμία σας, κι ολόκληρο ακέρι από θειάδες, ξαδέλφια κι ανεισιούς δε θα σας αφήνει στιγμή χωρίς πατέα. Αν πάλι ο άντρας σας...

ΜΑΡΙΑΝΑ: Θάνατος είναι τα λόγια σου! Δωσ' μου καλύτερα μια συμβουλή να δω πώς θα γλιτώσω.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Να μου λείπει.

ΜΑΡΙΑΝΑ: Έλαος, Ντοπρίνα!

ΝΤΟΠΙΝΑ: Για τιμωρία σας, πρέπει ο γάμος αυτός να γίνει.

ΜΑΡΙΑΝΑ: Αυτήσου με!

ΝΤΟΠΙΝΑ: Όχι.

ΜΑΡΙΑΝΑ: Κι αν δεν πιστεύεις...

ΝΤΟΠΙΝΑ: Δεν ακούω λέξη. Ο Ταρτούφος είναι ο άντρας σας, με τις υγιείς σας!

ΜΑΡΙΑΝΑ: Σ' άλλον, έξω από σένα, δεν άνοιξα την καρδιά μου.

Γιατί τώρα λοιπόν...

ΝΤΟΠΙΝΑ: Για να ταρτουφωθείτε!

ΜΑΡΙΑΝΑ: Καλά τότε. Αφού η μοίρα μου σ' αφήνει ασυγκίνητη, άφησέ με μόνη στην απελπισία μου. Αυτή θα μου δώσει τη δύναμη να χρησιμοποιήσω το μόνο αλάθητο φάρμακο για κάθε καημό. (Κάνει να φάγει.)

ΝΤΟΠΙΝΑ: Για δεσ τηγελ! Εμπρός, ελάτε πίσω. Μου πέρασε ο θυμός μου. Και θα σας βοηθήσω, μόλο που δεν το αξίζετε.

ΜΑΡΙΑΝΑ: Στο λέω, Ντοπρίνα, δε θα μπορέσω ποτέ ν' αντέξω ένα τέτοιο μαρτύριο.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Έννοια σας, και με λίγη κατατσούνη θα τα καταφέρουμε... Μα να, ο Βαλέριος που έρχεται να σας δει.

4η ΣΚΗΝΗ:

Βαλέριος, Μαριάννα, Ντοπρίνα.

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Κυρία, στ' αυτήν μου έφτασε μια πληροφορία που διόλου δεν περιμένα, και είμ' όλος απροβί!

ΜΑΡΙΑΝΑ: Σαν τ';

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Πως σας παντρεύουνε με τον Ταρτούφο.

ΜΑΡΙΑΝΑ: Τώρα το έμαθα κι εγώ εδώ. Δεν πάει λίγη ώρα που

ήθε ο πατέρας μου να μου τον προξενήσει.

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Πώς; Ωστε ο πατέρας σας έκανε αυτή τη σκέψη;
Ατίστευτοι!

ΜΑΡΙΑΝΑ: Ατίστευτο.

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Μα, πείτε μου ακόμη εσείς τι λέτε για ό'α αυτά;
Ποια η δική σας γνώμη;

ΜΑΡΙΑΝΑ: Τι ξέφω;

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Τι; Δεν ξέρετε;

ΜΑΡΙΑΝΑ: Ω, Θεέ μου, τ'α μπρεδεύω! Σεις, τι με συμβουλεύετε,
εί;

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Πώς; Τι σας συμβουλεύω!

ΜΑΡΙΑΝΑ: Πείτε μου, ποια είν' η γνώμη σας;

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Μα... να τον παντρευτείτε!

Τέτοιο θαυμάσιο σύζυγο, που θα τον ξαναβρείτε;

ΜΑΡΙΑΝΑ: Είπατε...

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Να!

ΜΑΡΙΑΝΑ: ... να παντρευτώ... Τι μου 'μελ'α ν' ακούσω!

Ε, λοιπόν, σας πληροφορώ πως θα σας υπακούσω.

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Χωρίς, απ' ό,τι φαίνεται, να σας στοιχίζει και πολύ!

ΜΑΡΙΑΝΑ: 'Όσο σας στοιχίσε κι εσάς ετούτη σας η συμβουλή.

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Εγώ το είπα θέλοντας να σας ευχαριστήσω.

ΜΑΡΙΑΝΑ: Κι εγώ, για χάρη σας, πιστά θα την ακολουθήσω
και θα 'θελα να ξέρετε πως δε θα χύσω δάκρυ!

ΝΤΟΠΙΝΑ, καρ' ιδίαν:

Κι εγώ θα 'θελα να 'ξερα που θα το βγάλει η άσχη!

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Αυτή ήταν η αγάπη σας; Ο φλογερός σας έρωας;

ΜΑΡΙΑΝΑ: Αφήστε την αγάπη μου, Κύριε, χατά μέρος.

Σεις είπατε ξεκάθαρα πως χρέος έχω να δεχτώ

αυτόν που, κιόλας σήμερα, μου ζήτησαν να παντρευτώ.

Κι εγώ σας λέω να ξέρετε, πως χωρίς αναβολή,

θα βιαστώ ν' ακολουθήσω την κατάχ σας συμβουλή.

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Κυρία, σας παρακαλώ, μη βιάζεστε προφάσεις

στα λόγια η στην αγάπη μου. Πήρατε αποφάσεις
πολύ πριν έρθω να σας δω, και με τη θέλησή σας
προδίδετε το λόγο σας και την υπόσχεσή σας.

ΜΑΡΙΑΝΑ: Πολύ καλά.

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Κι έχω να πω πως — με την άδειά σας —

ποτέ της δε μ' αγάπησε αληθινά η καρδιά σας.

ΜΑΡΙΑΝΑ: Τις σκέψεις σας, αλίμονο, εγώ δεν τις ορίζω.

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Βεβαίως δεν τις ορίζετε. Μια τώρα που γνωρίζω
τα πάντα, η ψυχή μου πια το έχει καταλάβει

πως σ' ένα τέτοιο σχέδιο πρέπει να σας προλάβει,

και πως πολύ πριν από σας, πρέπει, για να ξεχάσω

αυτό που έτσι άσχετα με κάποτε να χάσω,

να βρω αυτήν που όγρουπα θα το 'χει για καμάρι

στην πλήγωμένη μου καρδιά τη θέση σας να πάρει.

ΜΑΡΙΑΝΑ: Η τόση γρηγοράδα σας με κάνει κι απορώ!

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Κυρία, να είστε βέβαιη πως κάνω ό,τι μπορώ.

Την απιστία ο άντρας δεν μπορεί να συγχωρήσει

κι ούτε του είναι δυνατόν ποτέ να υποχωρήσει

γιατ' είν' δειλιά ανάξιωστη να δείξει πως τονάει

για μια καρδιά που του 'δείξε τόσο εύκολα ξεχνάει.

ΜΑΡΙΑΝΑ: 'Όσα μου λέτε δείχνουνε αισθητήματα υψηλά!

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Βεβαίως! Μήπως θα θένατε να ζω με απαρτηλά

σχέδια και οράματα; 'Η πάντα στην καρδιά μου

να έχω την ανάμνηση του άτυχου έρωτά μου;

ΜΑΡΙΑΝΑ: Θα αρτερεύεται Εγώ θέλω να με ξεχάστε

και στα καινούρια σας δεσμά ευτυχισμένου να 'στε.

Αυτή είν' η επιθυμία μου, κι άλλη ευχή δεν κάνω.

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Λέτε ότι το εύχθε;

ΜΑΡΙΑΝΑ: Και με το παραπάνω!

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Ω, φθάνουν πια οι προσβολές! Κυρία βεβαιωθείτε

πως μόλις φύγω απ'δώ, θα ικανοποιηθείτε

(Κάνει ένα βήμα να φύγει, μα ξαναγυρίζει)

ΜΑΡΙΑΝΑ: Πολύ καλά!

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Μα πάντοτε θα 'θελα να θυμάστε

πως πια ό,τι και να συμβεί, η αιτία εσείς θα 'στε.

ΜΑΡΙΑΝΑ: Εγώ.

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Και πως με στρώχυνε να κόψω τα δεσμά μου

μ' αυτό σας το παράδειγμα.

ΜΑΡΙΑΝΑ: Με το παράδειγμά μου.

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Πηγάκινο, λοιπόν, γρήγορα να σας ευχαριστήσω.

ΜΑΡΙΑΝΑ: Πηγάινετε.

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Και πια ποτέ δε θα γυρίσω πίσω.

ΜΑΡΙΑΝΑ: Σας χαιρετώ.

ΒΑΛΕΡΙΟΣ, ξεκινάει να φύγει και όταν φτάσει στην πόρτα γυρίζει

απότομα: Πώς είπατε;

ΜΑΡΙΑΝΑ: Εδώ είστε ακόμα;

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Εσείς δε με φωνάζατε;

ΜΑΡΙΑΝΑ: Δεν άνοιξα το στόμα.

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Τότε λοιπόν, τα σέβη μου! Σας χαιρετώ, Κυρία.

ΜΑΡΙΑΝΑ: Κι εγώ σας αντixαιρετώ.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Για δεξ μια ιστορία!

Δε μου λέτε; Είστε με τα καλά σας και οι δυο, ή σας έστρωσε; Τόση ώρα σας άφησα να καθγαδιζετε μόνο και μόνο για να δω ώς πού μπορούίτε να φτάσετε.

Ει Σενιόρ Βαλέριε! (Πάει και τον παίρνει από το χέρι. Εκείνος, τάχα, προβάλλει αντίσταση.)

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Τι συμβαίνει, Ντορίνα;

ΝΤΟΠΙΝΑ: Ελάτε εδώ!

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: 'Όχι, είμαι έξω φρενών! Άσε με να πιάω να χάνω

αυτό που μου ζήτησε.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Καλέ, ελάτε εδώ που σας λέω.

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: 'Όχι, το πήρα απόφαση.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Μπαι!...

ΜΑΡΙΑΝΑ: Δε βλέπετε πόσο δυσάρεστη του είναι η παρουσία

μου; Δε μου μένει παρά να φύγω εγώ.

ΝΤΟΠΙΝΑ, αφήνει τον Βαλέριο και τρέχει στη Μαριάννα: Ε, σεσί!

Για που το βάλατε;

ΜΑΡΙΑΝΑ: 'Αφισέ με.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Ελάτε γρήγορα εδώ!

ΜΑΡΙΑΝΑ: 'Όχι, σου λέω, Ντορίνα, άδικα προσπαθείς.

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Μόνο και που με βλέπει γι' αυτήν είναι μαστύριο.

Καλύτερα λοιπόν εγώ να φύγω πρώτος.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Τ' διάτανο; Φτου κι απ' την αρχή; Δε σταματάτε λέω

για τα σαλαρισμάτα! Εμπρός! Κι οι δυο εδώ! (Τους τραβάει.)

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Τι θέλεις;

ΜΑΡΙΑΝΑ: Ποιος είν' ο σκοπός σου;

ΝΤΟΠΙΝΑ: Να σας συμπληρώσω! (Στον Βαλέριο.) Τρελάθηκατε,

δε μου λέτε, να κάθαστε να τσακώναστε;

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Δεν την άκουσε πώς μου μίλησε;

ΝΤΟΠΙΝΑ, στη Μαριάννα: Σας έστρωσε, δε μου λέτε, και κάνατε

τέτοια πεισίματα;

ΜΑΡΙΑΝΑ: Μποστά δεν ήσουνα, Ντορίνα; Δεν είδες τι μου είπε;

ΝΤΟΠΙΝΑ: Κουκούτσι μυαλό δεν έχετε κι οι δυο! (Στον Βαλέριο.)

'Άλλο δε θέλει παρά να γίνει δική σας. Το εγγυώμαι εγώ. (Στη

Μαριάννα.) Άλλή δεν αγαπά έξω από σας και μόνη του επιθυμία

είναι να γίνει άντρας σας. Κόβω το κεφάλι μου.

ΜΑΡΙΑΝΑ: Γιατί τότε να μου δώσει μια τέτοια συμβουλή;

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Γιατί να ζητήσει τη γνώμη μου;

ΝΤΟΠΙΝΑ: Άμα λέω γω ότι δεν είστε με τα καλά σας! Δώστε μου

γρήγορα τα χέρια σας.

(Στον Βαλέριο.) Εμπρός, σεσί!

ΒΑΛΕΡΙΟΣ, δίνοντας το χέρι του στην Ντορίνα: Τι να το χάνεις το

χέρι μου;

ΝΤΟΠΙΝΑ, στη Μαριάννα: Και σείς το δικό σας.

ΜΑΡΙΑΝΑ, δίνοντας το χέρι της: Ποιος ο λόγος;

ΝΤΟΠΙΝΑ: Ω Θεέ μου! Μπελάς που είστε και οι δυο! Κι ούτε

που ξέφετε τόσο αγαπούσασται!

ΒΑΛΕΡΙΟΣ, στη *Μαριάννα*: Δεν είναι ανάγκη να φέρετε τόσες δυσκολίες, και μπορείτε, θάρω, να με κοιτάξετε δίχως θυμό. (*Η Μαριάννα γυρίζει το βλέμμα στο Βαλέριο και του χαμογιάει*)

ΝΤΟΠΙΝΑ: Πάτσα τιο παλαβή απ' τους ερωτευμένους, σίγουρα, δεν υπάρχει.

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Δεν είχα δίκιο να θυμώσω. Κι ήταν σωστό να παίζε-
τε με τον τόνο μου;

ΜΑΡΙΑΝΝΑ: Κι εσείς; Δεν ήταν σάληρό από μέρους σας...

ΝΤΟΠΙΝΑ: Για σιγά! Δεν αφήνετε γι' αργότερα αυτή την κουβέντα, λέω γω; Καιρός είναι να δούμε τι θα κάνουμε για να γλιτώσουμε το γάμο.

ΜΑΡΙΑΝΝΑ: Πες μας, τι τρόπο βιάπτεεις;

ΝΤΟΠΙΝΑ: Όλα θα τα μεταχειριστούμε. Του πατέρα σας, στο βάθος, καρφάκι δεν του καίγεται, και τιο πολλάς είναι οι φωνές του παρά η ουσία. Γι' αυτό κι εσείς, καλύτερα να κάνετε πως με υποταγή δέχεστε την τρελή του ιδέα. Έτσι θα μας είναι τιο ευκόλο να αναβάλουμε το γάμο αν χρειαστεί. Κερδίζοντας καιρό, όλα θα τα καταφέρουμε. Πότε θα κάνετε την άρρωστη και θα θέλατε μερικές μέρες για να συνέλθετε, τότε θα λέτε πως είδατε άσχημο όνειρο, πότε ότι σπύσατε ένα καθρέφτη... Το καλό είναι πως δεν μπορούν να σας παντρέψουν αν δεν πείτε και σεις το «νααι». Τώρα όμως, σκάς, καλύτερα να μη σας δουν εδώ. Πηγαίνετε, και χρησιμοποιήστε τους φίλους σας για να μπορέσετε να κερδίσετε αυτό που σας έταξαν. Κι εμείς, θα ξεσηκώσουμε τον αδελφό της και θα φροντίσουμε να κερδίσουμε τη συμπαραστάση της μητριάς της.

ΒΑΛΕΡΙΟΣ, στη *Μαριάννα*: Ό,τι κι αν κάνουν όλοι οι άλλοι, για μένα, η μεγαλύτερη ελπίδα είναι η όμορφη Μαριάννα!

ΜΑΡΙΑΝΝΑ: Κι εγώ, αν δεν μπορώ να εγγυηθώ για τη γνώμη ενός πατέρα, μπορώ να σας βεβαιώσω πως άντρα δε θα πάρω, εξόν απ' το Βαλέριο.

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Ω, τι χαρά είναι αυτή! Τι τέλεια ευτυχία!

ΝΤΟΠΙΝΑ: Οι ερωτευμένοι, πάντοτε, ψοφούν για φουαριά!
Πηγαίνετε!

ΒΑΛΕΡΙΟΣ: Ένα λεπτό.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Αγύριστο κεφάλι!

Δρόμο, σας λέω! Σεις αποδώ... και σεις από την άλλη.

ΑΥΥΑΙΑ

ΠΡΑΞΗ ΤΡΙΤΗ

1η ΣΚΗΝΗ:

Δάμις, Ντοπίνα.

ΔΑΜΙΣ: Δεν ακούω τίποτα! Ούτε φρόνηση ούτε σεβασμό! Μακάρι να πέσει κεραυνός να με χάσει, μακάρι να γίνω το πεντάκοιο του κόσμου, μα θα στον συγυρίσω όπως ξέρω εγώ.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Μη θυμώνετε έτσι, για το Θεό! Μια κουβέντα είτε ο πατέρας σας, και δεν είναι καθόλου εύκολο να κάνει αυτό που λέει. Ένωια σας, Αφέντη, και είναι πολλάς ο δρόμος από το σχέδιο ως την πράξη.

ΔΑΜΙΣ: Πρέπει αιμέσως να πάω να τον βρω και να βάλω τέρμα σ' αυτή τη συναιμοσύα.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Σιγότερα, Αφέντη! Αφήστε τους καλύτερα, κι αυτόν και τον πατέρα σας, στα χέρια της μητριάς σας. Είναι η μόνη που μπορεί να κάνει καλά τον Ταρτούφο. Δεν είδατε πώς την ακούει; Δόλου παράξενο να 'χει βρει το κουμπί που τον κάνει και μάλακώνει. Ε, και να 'τανε αλήθεια! Μεγάλο γλέντι, μα την πίστη μου! Όπως και να 'χει το πράγμα, του ζήτησε, για χάρη σας, να τον δει, να μάθει απ' τον ίδιο τι σκέφτεται γι' αυτό το γάμο, ποια είναι τα σχέδιά του, και να τον κάνει να καταλάβει πόσο άνω κάτω θα γίνουμε όλοι εδώ μέσα αν δεχτεί. Δεν πρόσεσα ακόμη να τον δω γιατί προσεύχεται, μου είχε ο υπηρέτης του. Αλλά όπου να 'ναι θα κατέβει. Πηγαίνετε λοιπόν, κι αφήστε με

μόνη να τον περιμένω.

ΔΑΜΙΣ: Γιατί να μην είμαι κι εγώ μπροστά;

ΝΤΟΠΙΝΑ: Άμτσι! Πρέπει να είναι μόνοι τους.

ΔΑΜΙΣ: Δε θα μιλήσω καθόλου.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Εσείς, που παίρνετε φωτιά με το παραμικρό; Αστεύεστε, Αφέντη; Θα 'ταν, μάθες, ό,τι χρειάζεται για να πιάς όλα στράφι. Πηγαίνετε.

ΔΑΜΙΣ: Όχι! Θέλω να μείνω εδώ, και δε θα βγάλω άχνα.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Πώς να τον καταφέρω; Έρχεται! Φευγάτε!

2η ΣΚΗΝΗ:

Ταρτούφος, Λωράν, Ντοπίνα.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ, βλέποντας την Ντοπίνα: Λωράν, απόψε μην ξεχνάς πως δε θα κοιμηθούμε,

θα παραμείνουμε άγρυπνοι για να προσευχηθούμε.

Βγαίνω. Αν με ζητήσουνε, να πεις ότι θ' αργήσω.

Πάω να ιδώ τους αδελφείς, να τους παρηγορήσω.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Για δες εκεί καμώματα!

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ: Μου είπαν, με ζητάτε;

ΝΤΟΠΙΝΑ: Μάλιστα. Έγω να σας πω, και να με συμπιάστε...

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ: Ω Θεέ μου! Σας παρακαλώ, πριν συνεχίσετε άλλο, και πριν με εξωθήσετε σε αιμάστημα μεγάλο, πάρτε το μαντίλι μου.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Εγώ; Τι να το κάνω;

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ: Να το τοποθετήσετε στο στήθος σας επάνω.

Έτσι που είναι ακάλυπτο εύκολα αναστατώνει το σώμα το ενάρετο, και την ψυχή πληγώνει.

ΝΤΟΠΙΝΑ: Σαν πολύ εύκολα να μου παίρνετε φωτιά, και το γυνό περσί σας — παρακάνει εντύπωση! Δεν ξέρω τι λογής καύρα σας έπιασε, μα εγώ δεν έχω τόσο εύκολες ευαισθησίες. Και